

Simkunnighet i årskurs 6

Uppföljning av kunskapskraven i idrott och hälsa avseende simkunnighet samt förmåga att hantera nödsituationer vid vatten läsåret 2013/14

Dnr 5.1.3-2014:402

2 (20)
Dnr 5.1.3-2014:402

Sammanfattning

I den här rapporten redovisas resultatet av uppföljningen av simkunnighet och förmåga att hantera nödsituationer vid vatten enligt kunskapskraven i årskurs 6 i kursplanen för idrott och hälsa läsåret 2013/14.

Av de elever som avslutade årskurs 6 våren 2014 beräknades drygt 95 procent nå kunskapskravet att kunna simma 200 meter varav 50 meter i ryggläge. Det är en högre andel jämfört med uppföljningen av simkunnighet enligt de dåvarande målen i årskurs 5 som genomfördes 2010. Det går inte att statistiskt säkerställa några skillnader mellan flickor och pojkar eller mellan elever i kommunala respektive fristående skolenheter.

Alla elever ska enligt skolförordningen genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås.¹ Av de lärare i idrott och hälsa, som har elever som inte når detta kunskapskrav, anser 45 procent att eleverna vid deras skolenhet endast delvis eller inte alls får möjlighet till den simundervisning de behöver för att kunna nå kunskapskravet. Den främsta orsaken till det är att eleverna av olika skäl erbjuds för få simundervisningstillfällen.

Uppföljningen visar att årskursen då eleverna börjar få simundervisning har betydelse för deras möjlighet att uppnå kunskapskraven för simkunnighet i årskurs 6. Bland de skolenheter som har elever som har börjat få simundervisningen i tidig ålder är det vanligare att samtliga elever når kunskapskraven.

Bröstsims och livräddningsryggsim är de tydligt vanligaste samsätten, som lärarna i idrott och hälsa lär ut, trots att kursplanen i idrott och hälsa lämnar valet av samsätt fritt. Lärare i fristående skolenheter lär oftare ut andra samsätt än bröstsims och livräddningsryggsim än lärare i kommunala skolenheter.

När det gäller kunskapskravet för hantering av nödsituationer vid vatten beräknades 96 procent av de elever som avslutade årskurs 6 våren 2014 nå kunskapskravet. Inga skillnader mellan flickor och pojkar eller mellan elever i kommunala och elever i fristående skolenheter kan statistiskt säkerställas.

Av de lärare i idrott och hälsa, som har elever som inte når kunskapskraven för hantering av nödsituationer vid vatten i årskurs 6, anser 38 procent att eleverna endast delvis eller inte alls får möjlighet till den undervisning de behöver för att nå kunskapskraven. De flesta lärare motiverar sitt svar med att undervisningen endast är teoretisk.

Drygt 6 procent av lärarna, som har svarat på enkäten, anser att de saknar något i utbildningen för att kunna ge eleverna undervisning i simning. Andelen lärare som anser att de saknar något i utbildningen för att kunna lära eleverna hur man hantarer nödsituationer vid vatten är något högre, 9 procent. Det lärarna främst anser sig sakna är fortbildning.

---

¹ 5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Innehållsförteckning

Inledning	4
Bakgrund.....	4
Metod	4
Urval.....	5
Konfidensintervall.....	6
Simkunnighet	7
Fler elever når kunskapskravet	7
Elevers möjlighet till nödvändig simundervisning varierar mellan skolenheter.....	8
Årskurs då simundervisningen startar har betydelse	9
Bröstsim och livräddningsryggsim är vanligast	12
Förmåga att hantera nödsituationer vid vatten	13
Andelen elever som inte når kunskapskravet är oförändrad.....	13
Elevers möjlighet till nödvändig undervisning varierar mellan skolenheter	14
Lärarnas utbildning	15
Bilaga 1. Enkäten	16
Bilaga 2. Tabeller	19

4 (20)
Dnr 5.1.3-2014:402

Inledning

Bakgrund

År 2004 genomförde Skolverket en tillsyn av skolornas simundervisning. Syftet med tillsynen var att bedöma hur verksamheterna arbetade med och levde upp till målen *kunna simma och hantera nödsituationer vid vatten*, som eleverna skulle ha uppnått i slutet av det femte skolåret enligt grundskolans dåvarande kursplan för ämnet idrott och hälsa.

Till följd av resultaten, som redovisades i rapporten *Tillsyn av simkunnighet och förmåga att hantera nödsituationer vid vatten*,² fick Skolverket i uppdrag av regeringen att föreslå ett förtydligande av dessa mål.³ Skolverket skulle dessutom föreslå hur en uppföljning, som ger en nationellt heltäckande bild av flickors och pojkars simkunnighet, kan utformas.

Uppdraget resulterade i att målen i kursplanen förtydligades till att eleverna i slutet av årskurs 5 ska:

- ha god vattenvana, vara trygg i vatten, kunna simma 200 meter, varav 50 meter på rygg, och hantera nödsituationer vid vatten
- ha grundläggande kunskaper om bad-, båt- och isvett⁴

När det gäller den nationella uppföljningen av simkunnigheten föreslog Skolverket att simkunnigheten ska följas upp genom enskilda studier och inte läggs till det nationella uppföljningssystemet, eftersom det senare skulle innebära att en stor uppgiftslämnarbörda samt ökade kostnader för kommuner, skolor och Skolverket.

Den första uppföljningen av målen i årskurs 5 genomfördes 2010. Det här är den andra uppföljningen av simkunnighet, men eftersom kunskapskraven har flyttats från årskurs 5 till årskurs 6 i och med införandet av de nya kursplanerna 2011 så är det istället elevernas simkunnighet i årskurs 6 som följs upp.

Kunskapskraven för alla betyg enligt den nya kursplanen är att eleverna i slutet av det sjätte skolåret ska:

- kunna simma 200 meter varav 50 meter i ryggläge
- kunna hantera nödsituationer vid vatten med hjälpredskap under olika årstider

Metod

I årets uppföljning av simkunnighet valdes samma metod för informationsinsamlingen som i den första uppföljningen, nämligen en postal enkät som skickades till ett urval av kommunala respektive fristående skolenheter som hade årskurs 6.

---

² *Tillsyn av simkunnighet och förmåga att hantera nödsituationer vid vatten* (Dnr 2003:3260).

³ U2006/364/S

⁴ *Redovisning av uppdrag om översyn av grundskolans kursplan för ämnet idrott och hälsa* (Dnr 2006:00492).

Enkäten riktades till ansvarig lärare i ämnet idrott och hälsa, eftersom de har den bästa detaljkunskapen för att kunna besvara frågorna.

Enkäten utformades i samarbete med Svenska Livräddningssällskapet och Svenska Simförbundet och bestod av totalt nio frågor.⁵ Frågorna i enkäten handlade bland annat om hur många elever som inte uppnår kunskapskraven för simkunnighet respektive hantering av nödsituationer vid vatten samt om eleverna får möjlighet till den undervisning de behöver för att nå dessa kunskapskrav. Tre av enkätens frågor gällde specifikt de elever som gick i årskurs 6 läsåret 2013/14 medan övriga frågor var generella frågor.

Totalt gjordes tre utskick, ett första utskick och två påminnelser. Det första utskicket gick ut den 13 maj 2014. Därefter skickades en första påminnelse den 28 maj och en andra påminnelse den 10 juni. I såväl det första utskicket som i den andra påminnelsen ingick förutom enkäten även ett missiv och ett portofritt svarskuvert i utskicket. Den första påminnelsen bestod av endast ett missiv. Insamlingen av enkätsvar avslutades i september 2014. Alla utskick och insamlingen av enkätsvar hanterades av Skolverket.

Urval

Hösten 2013 fanns 3 127 skolenheter med årskurs 6. Av dessa hade 2 536 skolenheter kommunal huvudman och 591 enskild huvudman. Av de sammanlagt 98 149 eleverna i årskurs 6 gick 81 802 elever i kommunala och 16 347 elever i fristående skolenheter.

För att ge en nationell bild av flickors och pojkars simkunnighet i slutet av årskurs 6 drogs ett riksrepresentativt urval av 300 kommunala och 200 fristående skolenheter. Urvalsramen på totalt 2 533 skolenheter bestod av skolenheter som hade tio elever eller fler i årskurs 6 enligt elevinsamlingen hösten 2013.

Tabell 1. Antal skolenheter i urvalsram, urval och svarsfrekvens

Huvudmannatyp	Antal skolenheter i urvalsramen	Antal skolenheter i urvalet	Antal skolenheter som har svarat	Svarsfrekvens (%)
Kommunal	2 128	300	246	82%
Enskild	405	200	161	81%
Totalt	2 533	500	407	81%

Fyra av fem lärare har besvarat enkäten. Resultatet har räknats upp till antal elever på nationell nivå och redovisas i denna rapport uppdelat på huvudman och kön. Svaren har viktats med hänsyn till urvalsgruppernas storlek, i detta fall huvudman. I

⁵ Se bilaga 1.

6 (20)
Dnr 5.1.3-2014:402

presentationen av svaren för hela populationen görs uppräknig för att utjämna skillnader mellan kommunala och fristående skolenheter i urvalet.

Resultatet går inte att bryta ner på en lägre nivå än nationell nivå.

Konfidensintervall

Eftersom det här är en urvalsundersökning är resultaten som presenteras skattade andelar av den undersökta populationen. För att mäta säkerheten i andelsskattningarna och kunna dra slutsatser om den verkliga fördelningen i hela populationen används konfidensintervall. Konfidensintervallet talar om hur sannolikt det är att den undersökta populationens verkliga andel finns inom ett visst intervall från den skattade andelen. Skillnader mellan två grupper anses vara statistiskt säkerställda om gruppernas respektive konfidensintervall inte överlappar varandra. I den här undersökningen används 95-procentiga konfidensintervall för att fastställa statistiskt säkerställda skillnader, vilket betyder att intervallet täcker det sanna värdet i 95 fall av 100 om andra fel än urvalsfel är försumbara.

I den här uppföljningen kan inga skillnader i uppfyllelse av kunskapskraven mellan pojkar och flickor eller mellan kommunala och fristående skolenheter statistiskt säkerställas. Skillnaderna mellan pojkar och flickor samt mellan kommunala och fristående skolenheter som redovisas i rapporten måste därför tolkas med försiktighet. Skillnaden i andel elever som uppnår kunskapskravet i idrott och hälsa avseende simkunnighet i årets uppföljning jämfört med uppföljningen 2010 är däremot signifikant.

Simkunnighet

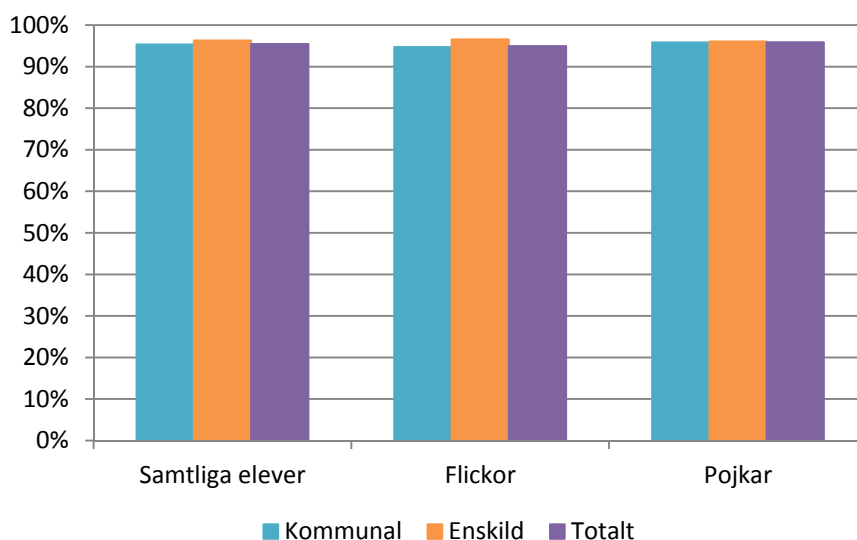
Fler elever når kunskapskravet

Lärarna i idrott och hälsa fick ange hur många elever i årskurs 6 på deras skolenhet som beräknades att inte nå kunskapskravet i idrott och hälsa avseende simkunnighet våren 2014.

Av de elever som avslutade det sjätte skolåret våren 2014 beräknades knappt 5 procent, vilket motsvarar drygt 4 500 elever, inte nå kunskapskravet att kunna simma 200 meter varav 50 meter i ryggläge.

Enligt enkätsvaren är det en högre andel pojkar än flickor som uppfyller kunskapskravet, 96 procent jämfört med 95 procent. Bland eleverna i skolenheter med enskild huvudman är det däremot flickorna som når kunskapskraven i något högre utsträckning än pojkarna. I skolenheter med enskild huvudman når eleverna kunskapskravet i högre utsträckning jämfört med elever i skolenheter med kommunal huvudman, 96 procent jämfört med 95 procent. Inga av dessa skillnader är dock signifikanta.

Diagram 1. Andel (%) elever som beräknades att nå kunskapskravet i idrott och hälsa i årskurs 6 avseende simkunnighet våren 2014 per kön och huvudmanstyp.

Resultatet stämmer väl överens med andelen elever i årskurs 6 som fick lägst betyget E i ämnet idrott och hälsa vårterminen 2014. Av samtliga elever fick 94,8 procent av eleverna lägst betyget E. Bland elever i kommunala skolenheter var motsvarande siffra 94,6 och bland elever i fristående skolenheter var det 96,0 procent av eleverna som fick betyget E eller högre betyg i idrott och hälsa.

En direkt jämförelse mellan resultatet i uppföljningen av simkunnighet som genomfördes 2010 och denna uppföljning är inte möjlig att göra eftersom kunskaps-

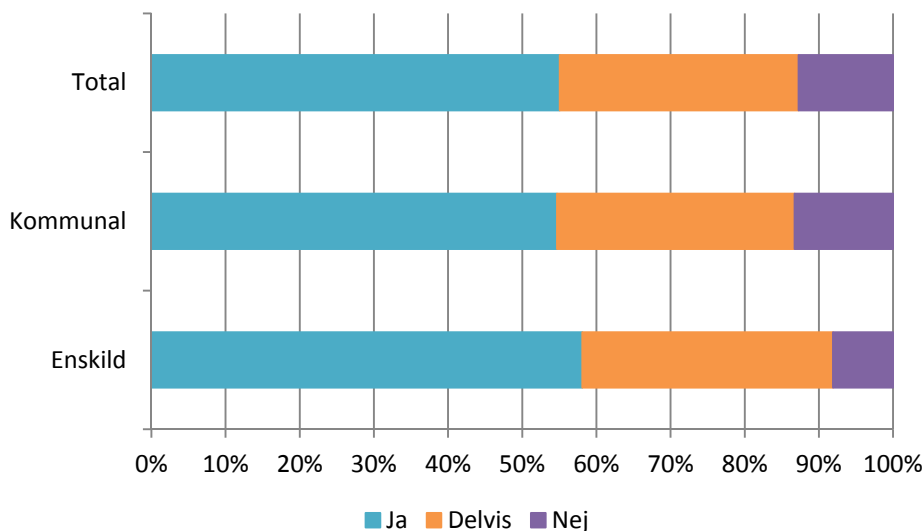
8 (20)
Dnr 5.1.3-2014:402

kraven för simkunnighet har flyttats från årskurs 5 till årskurs 6 och även delvis har formulerats om i och med införandet av de nya kursplanerna 2011. Det är ändå värt att notera att andelen elever som beräknades att inte nå målen för simkunnighet våren 2010 var högre, 8 procent. Anmärkningsvärt är också att det i föregående uppföljning var flickorna som i högre grad nådde det dåvarande målet för simkunnighet i årskurs 5 än pojkarna.

Elevers möjlighet till nödvändig simundervisning varierar mellan skolenheter

Enligt skolförordningen ska eleverna genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås.⁶ Detta gäller även kunskapskraven för simkunnighet. En ny fråga i årets uppföljning var därför om lärarna i idrott och hälsa anser att eleverna får möjlighet till den undervisning de behöver för att nå kunskapskraven för simkunnighet i årskurs 6. Svartalternativen var ja, delvis och nej. Av de lärare som har elever som *inte* når kunskapskraven för simkunnighet i årskurs 6 anser 45 procent att eleverna endast delvis eller inte alls får möjlighet till den undervisning de behöver för att nå kunskapskraven.

Diagram 2. Andel (%) lärare fördelat på hur de anser att eleverna på skolenheten får möjlighet till den undervisning de behöver för att nå kunskapskraven. Redovisning för lärare som har elever som inte når kunskapskraven för simkunnighet i årskurs 6.⁷

Lärare som besvarade frågan om eleverna får möjlighet till den undervisning de behöver för att nå kunskapskraven i årskurs 6 med delvis eller nej fick i fritext ange

⁶ 5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

⁷ Svaren redovisas inte efter andel elever utan efter andel skolenheter.

orsakerna till att eleverna inte får möjlighet till den undervisning de behöver. Sex av tio lärare svarar att eleverna erbjuds för få simundervisningstillfällen.

Organisatoriska orsaker anges av drygt var femte lärare. Till dessa hör bland annat att det är svårt att få tider i simhallen eller att få in simundervisningen på det ordinarie schemat. Att simhallen ligger långt bort från skolan uppges av var tionde lärare.

Ekonomiska skäl som orsak till att eleverna inte har fått möjlighet till den undervisning de behöver för att nå kunskapskraven är också vanligt förekommande. Knappt var femte lärare hänvisar till detta som orsak.

I simkunnighetsuppföljningen 2010 ställdes inte frågan om lärarna anser att eleverna får möjlighet till den undervisning de behöver för att nå kunskapskraven. Istället fick lärarna ange orsaker till att elever inte nådde de dåvarande målen för simkunnighet. Av lärarna som hade elever som inte nådde målen angav var tredje kulturella och var tionde religiösa orsaker. I årets uppföljning uppges endast två av de 126 lärare som besvarade frågan om eleverna får möjlighet till den undervisning de behöver för att nå kunskapskraven med delvis eller nej att de har elever som inte får simma för sina föräldrar som orsak. Problem med att få tider i simhallen som endast är för flickor nämns av tre lärare.

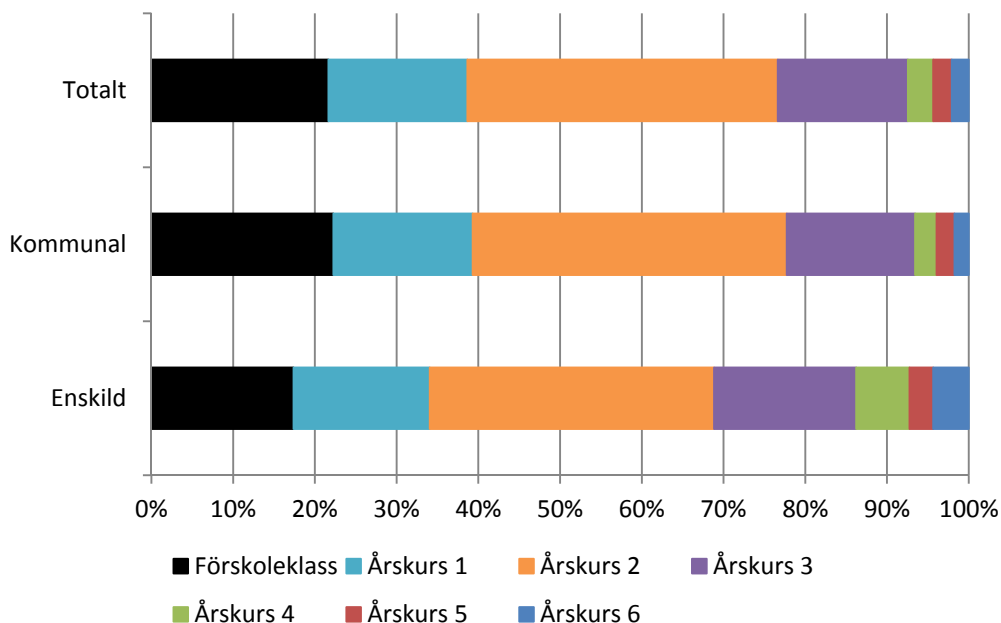
Årskurs då simundervisningen startar har betydelse

I uppföljningen av simkunnighet 2010 ställdes frågan *När börjar eleverna få simundervisning på er skola?* Eftersom vi i den uppföljningen konstaterade att svaren visade på skillnader mellan skolor som delvis grundade sig i att skolorna är olika organiserade vad gäller årskurser omformulerades frågan i den här uppföljningen till *När börjar dina elever vanligtvis få simundervisning?* och svarsalternativet *Vet ej* lades till. Syftet med omformuleringen var att flytta fokus från i vilken årskurs simundervisningen börjar på den aktuella skolenheten till i vilken årskurs eleverna som går på skolenheten vanligtvis har börjat få simundervisning, oavsett på vilken skolenhet.

Tre av fyra lärare uppges att eleverna vanligtvis börjar få simundervisning före årskurs 3. Andelen fristående skolenheter som har elever som börjar få simundervisning före årskurs 3 är något lägre, 69 procent.

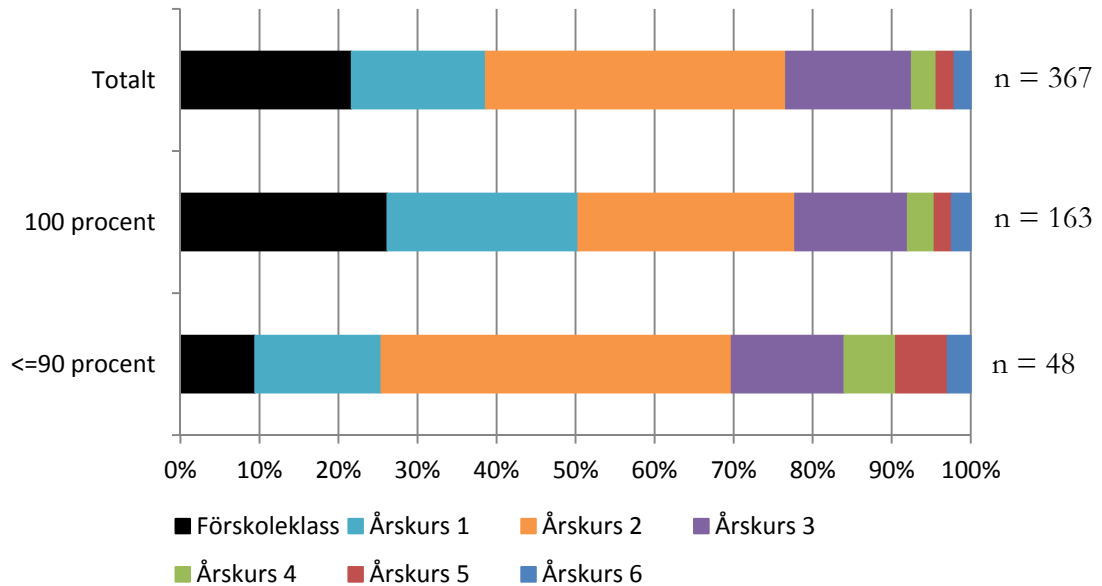
10 (20)
Dnr 5.1.3-2014:402

Diagram 3. Andel (%) skolenheter fördelat på årskurs då eleverna börjar få simundervisning per huvudmannatyp.

Precis som i föregående uppföljning av simkunnigheten kan vi konstatera att årskursen då eleverna börjar få simundervisning har betydelse för att eleverna ska uppnå kunskapskraven för simkunnighet i årskurs 6. Bland de skolenheter som har elever som har börjat få simundervisningen i tidig ålder är det vanligare att samtliga elever når kunskapskraven. I fler än hälften av de skolenheter där samtliga elever nådde kunskapskraven i årskurs 6 hade eleverna börjat få simundervisning i förskoleklass eller i årskurs 1. I tre av fyra av de skolenheter där andelen elever som klarade kunskapskraven var 90 procent eller lägre hade eleverna börjat få sin simundervisning i årskurs 2 eller senare. Detta pekar på vikten av att eleverna börjar få simundervisning tidigt för att kunna nå kunskapskravet för simkunnighet.

Diagram 4. Andel (%) skolenheter fördelat på årskurs då eleverna börjar få simundervisning efter hur stor andel av eleverna som beräknades nå kunskapskravet i idrott och hälsa i årskurs 6 avseende simkunnighet.

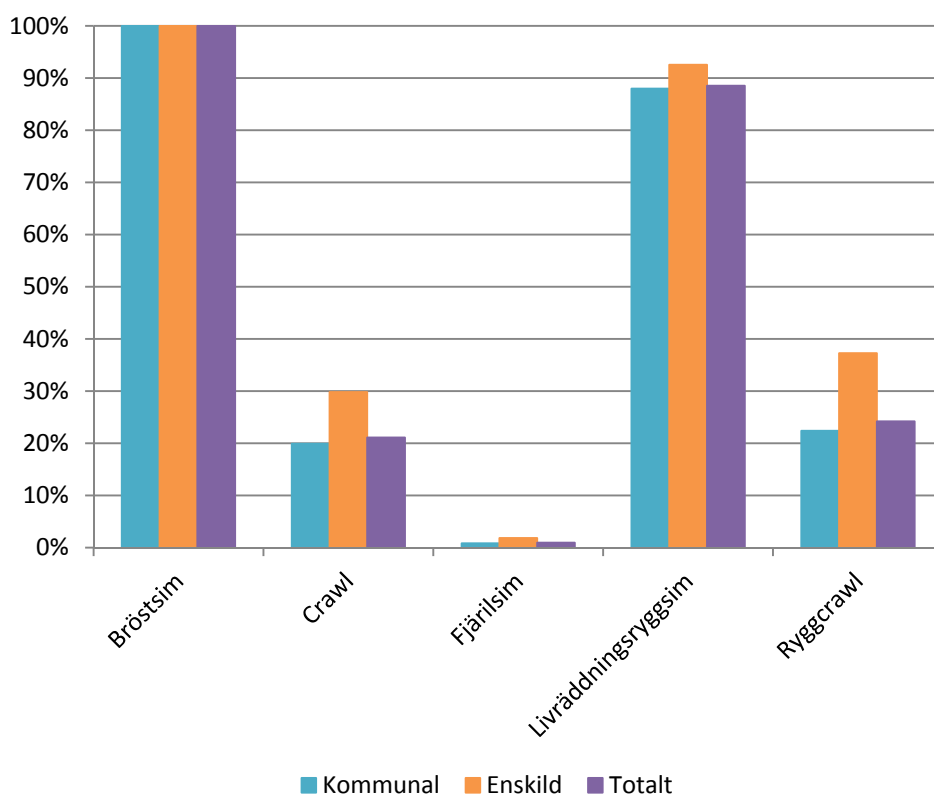
12 (20)
Dnr 5.1.3-2014:402

Bröstsims och livräddningsryggsim är vanligast

I årets uppföljning av simkunnigheten var vi även intresserade av vilka simsätt som lärarna lär ut till eleverna. Kunskapskravet för simkunnighet i årskurs 6 i kursplanen för idrott och hälsa är att eleverna ska kunna simma 200 meter varav 50 meter i ryggläge, men vilka simsätt eleverna ska använda är inte närmare definierat. Trots detta visar denna uppföljning att bröstsims och livräddningsryggsim är de två vanligaste simsätten som lärarna lär ut, 100 respektive 89 procent av lärarna lär ut dessa två simsätt. Simsätten crawl, fjärilssim och ryggcrawl är ovanligare. Två av tio lärare lär eleverna crawl och ryggcrawl. Endast 1 procent av lärarna anger att de lär ut fjärilssim.

Här finns det dock skillnader mellan skolenheter med kommunal respektive enskild huvudman. Lärare i fristående skolenheter lär oftare ut andra simsätt än bröstsims och livräddningsryggsim än lärare i kommunala skolenheter.

Diagram 5. Andel (%) lärare som lär ut olika simsätt per huvudmannatyp.

Förmåga att hantera nödsituationer vid vatten

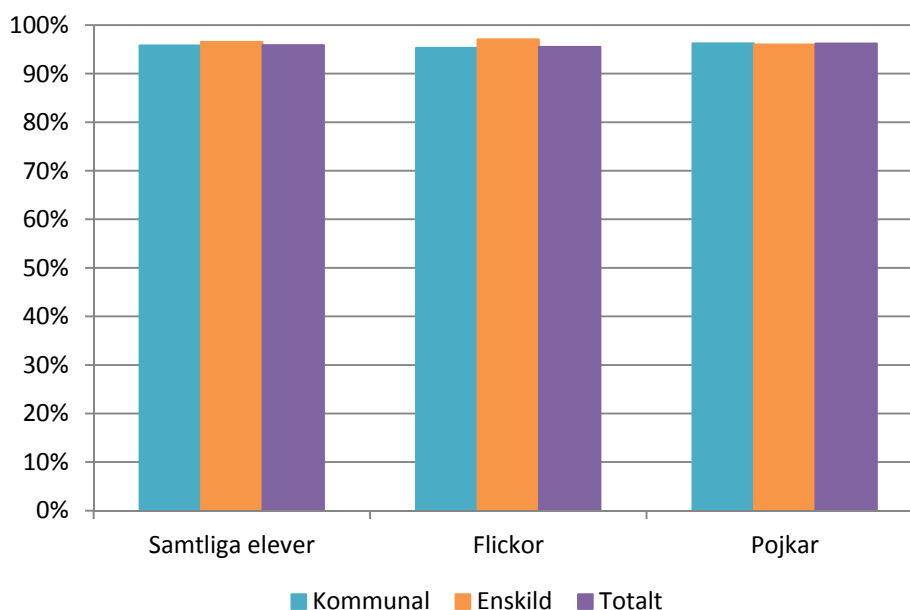
Andelen elever som inte når kunskapskravet är oförändrad

Lärarna i idrott och hälsa fick besvara frågan om hur många elever i årskurs 6 på deras skolenhet som våren 2014 beräknades att inte nå kunskapskravet i idrott och hälsa vad det gäller att kunna hantera nödsituationer vid vatten med hjälpredskap under olika årstider.

Av de elever som avslutade det sjätte skolåret våren 2014 beräknades 4 procent, vilket motsvarar drygt 4 000 elever, inte nå kunskapskravet för hantering av nödsituationer vid vatten.

Enligt enkätsvaren når pojkar och flickor kunskapskravet i lika hög grad. Bland eleverna i skolenheter med enskild huvudman når dock flickorna kunskapskraven i något högre utsträckning än pojkarna, men skillnaden är marginell. Elever i skolenheter med enskild huvudman når kunskapskravet i något högre utsträckning jämfört med elever i skolenheter med kommunal huvudman, 97 procent jämfört med 96 procent. Inga av dessa skillnader är dock signifikanta.

Diagram 6. Andel (%) elever i årskurs 6 som beräknades att nå kunskapskravet i idrott och hälsa avseende förmåga att hantera nödsituationer vid vatten våren 2014 per kön och huvudmannatyp.

Resultatet stämmer ganska bra överens med andelen elever i årskurs 6 som uppnådde kunskapskraven för betygen A till E i ämnet idrott och hälsa vårterminen 2014. Totalt fick 94,8 procent av eleverna lägsta betyget E i idrott och hälsa. Bland elever i kommunala skolenheter var motsvarande siffra 94,6 och bland elever i fristående skolenheter 96,0 procent.

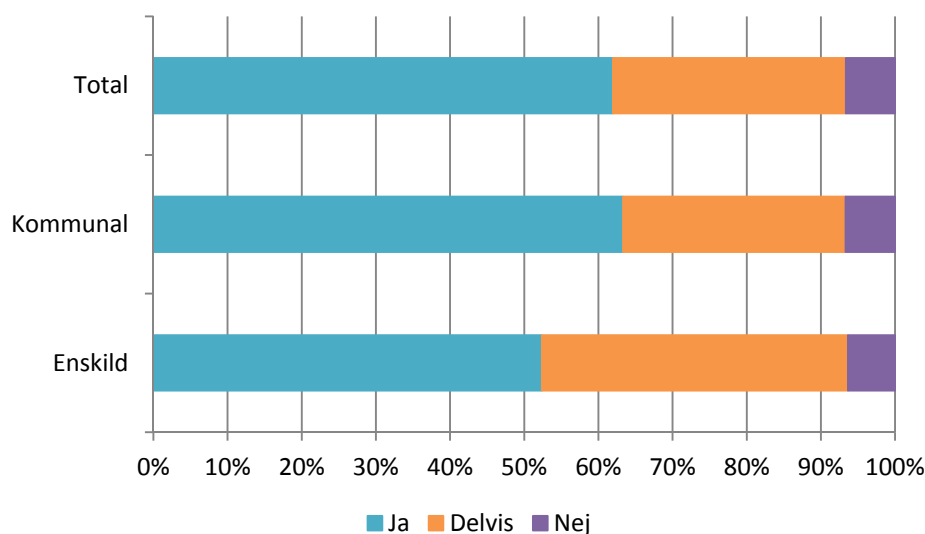
14 (20)
Dnr 5.1.3-2014:402

Andelen elever som beräknades att inte nå målen i slutet av årskurs 5 våren 2010 var samma som i årets uppföljning, 4 procent, men eftersom kunskapskraven för hantering av nödsituationer vid vatten har flyttats från årskurs 5 till årskurs 6 och även delvis har formulerats om i och med införandet av de nya kursplanerna 2011 är resultaten inte helt jämförbara.

Elevers möjlighet till nödvändig undervisning varierar mellan skolenheter

I enkäten fick lärarna även besvara frågan om de anser att eleverna får möjlighet till den undervisning de behöver för att nå kunskapskraven för hantering av nödsituationer vid vatten. Svartalternativen var ja, delvis och nej. Av de lärare som har elever som *inte* når kunskapskraven för hantering av nödsituationer vid vatten i årskurs 6 anser 38 procent att eleverna endast delvis eller inte alls får möjlighet till den undervisning de behöver för att nå kunskapskraven. Denna andel är högre bland lärare i skolenheter med enskild huvudman, 48 procent.

Diagram 7. Andel (%) lärare fördelat på hur de anser att eleverna på skolenheten får möjlighet till den undervisning de behöver för att nå kunskapskraven. Redovisning för lärare som har elever som inte når kunskapskraven för hantering av nödsituationer vid vatten i årskurs 6.⁸

Lärare som besvarade frågan om eleverna får möjlighet till den undervisning de behöver för att nå kunskapskraven i årskurs 6 med delvis eller nej ombads beskriva varför eleverna inte får möjlighet till den undervisning de behöver. De flesta lärare motiverar sitt svar med att eleverna endast får teoretisk undervisning och påtalar framför allt problemet med att få möjlighet till praktisk träning av hantering av nödsituationer vid vatten vintertid. Andra vanliga svar är att det är för få undervisningstillfällen samt att tillgången till simhall är dålig.

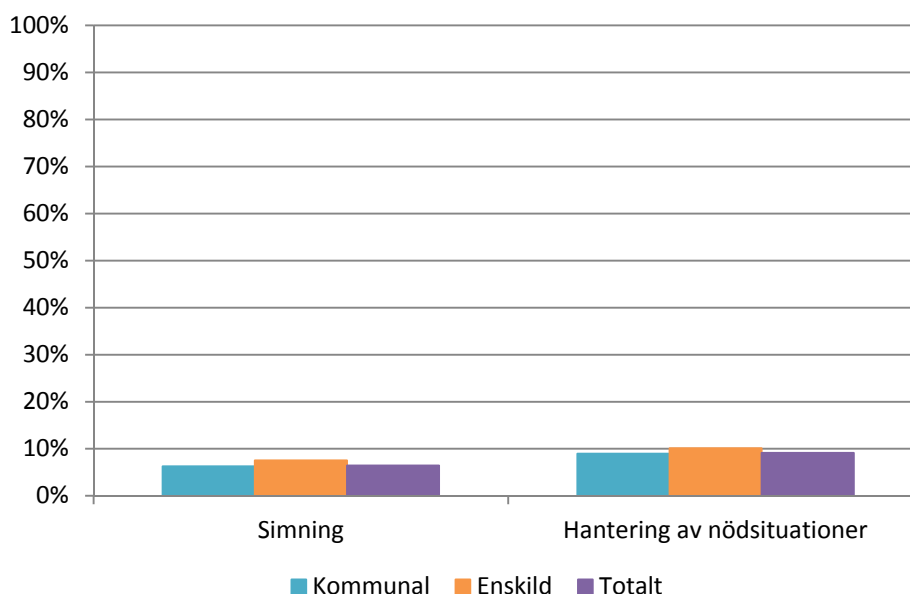
⁸ Svaren redovisas inte efter andel elever utan efter andel skolenheter.

Lärarnas utbildning

En ny fråga i den här uppföljningen av simkunnigheten var om lärarna i idrott och hälsa anser sig sakna något i deras egen utbildning för att kunna ge eleverna undervisning vad det gäller simning och/eller hantering av nödsituationer vid vatten. De lärare som svarade jakande på någon av frågorna fick även beskriva vad de saknade i utbildningen.

Drygt 6 procent av lärarna anser att de saknar något i utbildningen för att kunna ge eleverna undervisning i simning. Andelen lärare som anser att de saknar något i utbildningen för att kunna lära eleverna hur man hanterar nödsituationer vid vatten är något högre, 9 procent.

Diagram 8. Andel (%) lärare som anser att de saknar något i utbildningen för att kunna ge eleverna undervisning i simning respektive hantering av nödsituationer vid vatten per huvudmannatyp.

Det som lärarna svarar att de saknar i utbildningen när det gäller simundervisning är främst fortbildning av olika slag, som exempelvis olika simtekniker och hur man lär elever som helt saknar förkunskaper att simma.

När det gäller hantering av nödsituationer vid vatten så svarar några lärare att detta moment – framför allt hantering av nödsituationer vid vatten *vintertid* - inte ingick i deras utbildning överhuvudtaget, medan andra efterlyser fortbildning när det gäller livräddning. Från några håll önskas tydligare direktiv om vad som ingår i hantering av nödsituationer vid vatten.

16 (20)
Dnr 5.1.3-2014:402

Bilaga 1. Enkäten

Till ansvarig lärare för ämnet idrott och hälsa

Uppföljning av kunskapskraven i idrott och hälsa i grundskolans årskurs 6 avseende simkunnighet och förmåga att hantera nödsituationer vid vatten

Skolverket har fått i uppdrag av regeringen att följa upp simkunnigheten hos elever i årskurs 6. Uppföljningen ska ge en nationell bild av flickors och pojkars simkunnighet enligt de kunskapskrav i ämnet idrott och hälsa som eleverna ska nå i slutet av årskurs 6.

Frågorna i enkäten handlar bland annat om när eleverna började få simundervisning, hur många elever som inte uppnår kunskapskraven för simkunnigheten och om dina elever får möjlighet till den undervisning de behöver för att nå kunskapskraven. I fråga 1, 4 och 6 är vi intresserade av eleverna som går i årskurs 6 innevarande läsår. Övriga frågor är generella frågor.

Ditt svar är viktigt

Eftersom den här undersökningen bygger på ett nationellt urval av skolenheter som har årskurs 6 så är det viktigt att vi får tillbaka varje enkät fullständigt ifylld. Inga svar kommer dock att redovisas på skolenhetsnivå utan endast på nationell nivå.

Skicka den besvarade enkäten i det bifogade frankerade svarskuvertet så att vi kan registrera att du har svarat och inte behöver påminnas. Vi behöver ditt svar **senast den 10 juni 2014**.

Tack för din medverkan!

Inledande fråga

1. Hur många flickor och pojkar finns det i årskurs 6 på din skolenhet?

Antal flickor _____

Antal pojkar _____

Simkunnighet

2. När börjar dina elever vanligtvis få simundervisning?

Förskoleklass

Årskurs 4

Årskurs 1

Årskurs 5

Årskurs 2

Årskurs 6

Årskurs 3

Vet ej

3. Vilka av följande fem simsätt lär du ut till eleverna?

Flera svarsalternativ är möjliga

Bröstsims

Crawl

Fjärilsims

Livräddningsryggsims

Ryggcrawl

4. Hur många av flickorna respektive pojkarna i årskurs 6 på din skolenhet beräknas att inte nå kunskapskraven enligt kursplanen i idrott och hälsa för årskurs 6 detta läsår vad det gäller att kunna simma 200 meter, varav 50 meter på rygg?

Om samtliga elever uppnår kunskapskraven skriv siffran noll (0).

Antal flickor som inte når kunskapskraven _____

Antal pojkar som inte når kunskapskraven _____

5. Får dina elever möjlighet till den undervisning de behöver för att nå kunskapskraven för simkunnighet i årskurs 6?

Ja

Delvis

Nej

Om delvis eller nej, beskriv varför:

(Plats för kommentar)

18 (20)
Dnr 5.1.3-2014:402

Hantering av nödsituationer vid vatten

6. Hur många av flickorna respektive pojkarna i årskurs 6 på din skolenhet beräknas att inte nå kunskapskraven enligt kursplanen i idrott och hälsa för årskurs 6 detta läsår vad det gäller att kunna hantera nödsituationer vid vatten med hjälpredskap under olika årstider?

Om samtliga elever uppnår kunskapskraven skriv siffran noll (0).

Antal flickor som inte når kunskapskraven _____

Antal pojkar som inte når kunskapskraven _____

7. Får dina elever möjlighet till den undervisning de behöver för att nå kunskapskraven i årskurs 6 vad det gäller att kunna hantera nödsituationer vid vatten med hjälpredskap under olika årstider?

- Ja
 Delvis
 Nej

Om delvis eller nej, beskriv varför:

(Plats för kommentar)

Avslutande frågor

8. Saknar du något i din utbildning för att kunna ge eleverna undervisning vad det gäller...

	Ja	Nej
... att kunna simma 200 meter, varav 50 meter på rygg?	☐	☐
... att kunna hantera nödsituationer vid vatten med hjälpredskap under olika årstider?	☐	☐

Om ja på någon av frågorna, beskriv vad du saknar i din utbildning:

(Plats för kommentar)

9. Har du några kommentarer kring simundervisningen på din skolenhet?

(Plats för kommentar)

Bilaga 2. Tabeller

Tabell 1. Andel (%) elever som beräknades att nå kunskapskravet i idrott och hälsa i årskurs 6 avseende simkunnighet våren 2014 per på kön och huvudmannatyp.

	Samtliga elever	Flickor	Pojkar
Kommunal	95,3%	94,7%	95,8%
Enskild	96,3%	96,6%	96,1%
Totalt	95,4%	94,9%	95,9%

Tabell 2. Andel (%) lärare fördelat på om de anser att eleverna på skolenheten får möjlighet till den undervisning de behöver för att nå kunskapskraven. Redovisning för lärare som har elever som inte når kunskapskraven för simkunnighet i årskurs 6.

	Ja	Delvis	Nej
Enskild	58%	34%	8%
Kommunal	55%	32%	13%
Totalt	55%	32%	13%

Tabell 3. Andel (%) skolenheter fördelat på årskurs då eleverna har börjat få simundervisning per huvudmannatyp.

	Förskoleklass	Årskurs 1	Årskurs 2	Årskurs 3	Årskurs 4	Årskurs 5	Årskurs 6
Enskild	17%	17%	35%	17%	7%	3%	4%
Kommunal	22%	17%	38%	16%	3%	2%	2%
Totalt	22%	17%	38%	16%	3%	2%	2%

Tabell 4. Andel (%) skolenheter fördelat på årskurs då eleverna börjar få simundervisning efter hur stor andel av eleverna som beräknades nå kunskapskravet i idrott och hälsa avseende simkunnighet.

	Förskoleklass	Årskurs 1	Årskurs 2	Årskurs 3	Årskurs 4	Årskurs 5	Årskurs 6
100%	26%	24%	27%	14%	3%	2%	2%
<=90%	9%	16%	44%	14%	7%	7%	3%
Totalt	22%	17%	38%	16%	3%	2%	2%

20 (20)
Dnr 5.1.3-2014:402

Tabell 5. Andel (%) lärare som lär ut olika simsätt per huvudmannatyp.

	Bröstsim	Crawl	Fjärilsim	Livräddningsryggsim	Ryggcrawl
Kommunal	100%	20%	1%	88%	22%
Enskild	100%	30%	2%	93%	37%
Totalt	100%	21%	1%	89%	24%

Tabell 6. Andel (%) elever i årskurs 6 som beräknades att nå kunskapskravet i idrott och hälsa våren 2014 avseende förmåga att hantera nödsituationer vid vatten våren 2014 per på kön och huvudmannatyp.

	Samtliga elever	Flickor	Pojkar
Kommunal	95,8%	95,3%	96,3%
Enskild	96,5%	97,1%	96,0%
Totalt	95,9%	95,5%	96,2%

Tabell 7. Andel (%) lärare fördelat på om de anser att eleverna på skolenheten får möjlighet till den undervisning de behöver för att nå kunskapskraven. Redovisning för lärare som har elever som inte når kunskapskraven för hantering av nödsituationer vid vatten i årskurs 6.

	Ja	Delvis	Nej
Enskild	52%	41%	6%
Kommunal	63%	30%	7%
Total	62%	31%	7%

Tabell 8. Andel (%) lärare som anser att de saknar något i utbildningen för att kunna ge eleverna undervisning i simning respektive hantering av nödsituationer vid vatten per huvudmannatyp.

	Simning	Hantering av nödsituationer vid vatten
Kommunal	6%	9%
Enskild	8%	10%
Totalt	6%	9%